

Zivsaimniecības komiteja

2017/0241(NLE)

20.12.2017

IETEIKUMA PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam denonsēt Partnerattiecību nolīgumu
zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Komoru Salu Savienību
(14423/2017 – C8-0447/2017 – 2017/0241(NLE))

Zivsaimniecības komiteja

Referents: *João Ferreira*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	6

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

**par projektu Padomes lēmumam denonsēt Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Komoru Salu Savienību (14423/17 – C8-0447/2017 – 2017/0241(NLE))
(Piekrišana)**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (14423/2017),
 - ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienu un Komoru Salu Savienību¹,
 - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. pantu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C8-0447/2017),
 - ņemot vērā ... nenormatīvo rezolūciju² par projektu lēmumam,
 - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. un 4. punktu un 108. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ieteikumu un Attīstības komitejas atzinumu (A8-0000/2018),
1. sniedz piekrišanu nolīguma denonsēšanai;
 2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Komoru Salu Savienības valdībai un parlamentam.

¹ OV L 290, 20.10.2006., 7. lpp.

² Šajā dienā pieņemtie teksti, P8_TA(0000)0000.

PASKAIDROJUMS

Komoru Salu Savienība (Komoru salas) ir salu grupa ar trim galvenajām salām, kura atrodas Indijas okeāna rietumu daļā pie Austrumāfrikas krastiem. Arhipelāgā, kas ir neatkarīgs kopš 1975. gada, ietilpst arī ceturta sala, proti, Majota, kura izvēlējas saglabāt savu statusu kā Francijas aizjūras teritorija.

Saskaņā ar 2013. gada rādītājiem Komoru salās ir aptuveni 734 000 iedzīvotāju. Vēsturiskās attīstības, politiskās nestabilitātes un grūti pieejamo resursu dēļ Komoru salas uzskatāmas par vienu no vismazāk attīstītajām valstīm, kuras ekonomika ir ļoti lielā mērā atkarīga no ārvalstu dotācijām un tehniskās palīdzības.

Zivsaimniecības nozare ir otrā lielākā nozare pēc lauksaimniecības, un tiek uzskatīta par stratēģisku prioritāti šajā valstī. Tā nodrošina 10 % darbvieta un 8 % no IKP (2013. gada dati). Šie procentuālie rādītāji tomēr liecina, ka nozares nozīme ekonomikas un nodarbinātības jomā krītas, ņemot vērā tās neaizsargātību pret ārējiem faktoriem — visas iekšzemes darbības (8 000 zvejnieku) ir mazapjoma nerūpnieciskā zveja, izmantojot vai nu mazas stiklšķiedras laivas 6–7 m garumā ar dzinējiem, kuru jauda nepārsniedz 25 zirgspēku, un ar ļoti vienkāršu tehnisko aprīkojumu, vai arī nemotorizētas kanoe laivas.

Lēš, ka Komoru salu EEZ izmantojamie krājumi — galvenokārt lielās pelaģiskās zivis (tunzivis un zobenzivis) — ir aptuveni 33 000 tonnas gadā, savukārt vietējo zvejnieku nozveja ir aptuveni 16 000 tonnas gadā. Pārējās zivis nozvejo ārvalstu rūpnieciskās zvejas flotes un tās izkrauj citās valstīs. Zivis arī apstrādā ārpus Komoru salām, tostarp vietējās flotes nozvejotos lomos.

Divpusējās attiecības zivsaimniecības jomā starp Eiropas Savienību (un tās priekšgājējiem) un Komoru salām sākās 1988. gadā. Savukārt no 2006. gada to attiecības regulē Partnerattiecību nolīgums zivsaimniecības nozarē, kas paredz divu dažādu komponentu veidotu finansiālu ieguldījumu: viens ir par piekļuvi zivsaimniecības resursiem, otrs vērsts uz atbalstu nozarei, lai attīstītu vietējās spējas.

Ar šo ziņojumu pārskatāmais nolīgums paredz kopējo finansiālo ieguldījumu EUR 1 845 750 apmērā, no kuriem aptuveni 49 % bija paredzēts nozares atbalstam. Nolīgums paredzēja piešķirt 45 licences tunzivju seineriem un 25 — kuģiem zvejai ar dreifējošām āķu jedām (licences izmantotu Spānija, Francija un Portugāle). Šajā nolīgumā arī paredzēts, ka atbilstoši tam zvejojošiem ES kuģiem ir jānodarbina noteikts minimālais skaits Komoru salu personāla, un tajā ietverta ekskluzivitātes klauzula par sugām, ko atļauts zvejot.

Neatkarīgi no nolīguma un ar to saistītā protokola nosacījumiem tā īstenošanu ietekmējuši dažādi ierobežojumi, jo īpaši sakarā ar pirātismu, un tāpēc šīs zvejas licences nav izmantotas. Vienlaikus Komoru salas arī ir iesaistītas darbībās, ar ko pārkāpj regulu par nelegālu, neregistrētu un neregulētu (NNN) zveju, jo īpaši atļaujot veikt karoga maiņu citu valstu kuģiem, kas iesaistās NNN zvejā, un tā rezultātā 2015. gada oktobrī ES paziņoja Komoru salām par iespējamību, ka tā var tikt noteikta par nesadarbīgu valsti, kas arī notika 2017. gada maijā un jūnijā (kad šī valsts saņēma t. s. “sarkano kartīti”).

Tā kā šā procesa laikā Komoru salu iestādes nekādi nereaģēja, Komisija un Padome ierosina nolīgumu denonsēt.

Kopumā referents uzskata, ka nav iemesla nepieņemt šā nolīguma denonsēšanai, bet ir jāņem vērā divi apstākļi: ļoti sarežģītā sociālā situācija Komoru salās, kā arī secinājumi vairāku ANO struktūru veiktos novērtējumos, kuros Eiropas Savienība kritizēta par savas stiprākās puses pozīcijas izmantošanu, veicot nolīgumu sagatavošanu un zivju cenu noteikšanu (par tunzivīm maksājot zem vidējās vairumtirdzniecības cenas), un norādīts, ka partnerattiecību nolīgumi zivsaimniecības nozarē nav veicinājuši vietējās ražošanas attīstību.

Referents vēlētos uzsvērt, ka gandrīz 30 gadus, kopš ir spēkā Partnerattiecību nolīgums zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopienas un Komoru salām, kurā turklāt iekļauts uz sadarbību un atbalstu Komoru salu zivsaimniecības nozares attīstīšanai vērsti elements, tomēr nav izdevies gūt praktiskus rezultātus nozares izaugsmē, tostarp tādās jomās kā kontroles un uzraudzības spējas, zinātniskā attīstība un zvejnieku un novērotāju tehniskā apmācība.

Šo novērtējumu dēļ saistībā ar šo lēmumu ir ļoti svarīgi iesniegt priekšlikumus, kuru mērķis būtu turpināt atbalstu attīstībai un palīdzēt Komoru salās uzlabot gan nosacījumus zvejai un saistītajām darbībām, gan zvejnieku un zvejas kopienu dzīves kvalitāti.

Sakarā ar to, ka ES un Komoru salu sadarbība turpinās, jo īpaši attīstības politikas jomā, ir svarīgi ES un tās dalībvalstu politiskajās attiecībās ar šo valsti galveno uzmanību pievērst stratēģiskām prioritātēm, un zivsaimniecības nozarei tajās ir galvenā vieta. Tādēļ ES būtu jāturpina veicināt pārvedumi, kas Komoru salām ļautu, cita starpā:

- uzlabot zivsaimniecības administrācijas un pārvaldības sistēmu gan no juridiskā, gan institucionālās struktūras viedokļa, sekmēt cilvēkresursu spēju veidošanu (zvejnieki, zinātnieki, inspektori utt.), kā arī paaugstināt Komoru tradicionālo zvejas rīku un zivju tirdzniecības un kultūras vērtību;
- attīstīt tās spējas attiecībā uz uzraudzību un zinātnisko novērtējumu, piekrastes aizsardzību, pārbaudēm, uzraudzību un kvalitātes kontroli;
- ierīkot vai atjaunot iekārtas zivju saldēšanai, izplatīšanai un apstrādei;
- ierīkot un modernizēt izkraušanas un drošības infrastruktūru ostās un piestātnēs;
- veicināt nerūpnieciskās zvejas flotes atjaunošanu, lai uzlabotu drošību, iespēju palikt jūrā un zvejas kapacitāti.

Referents uzskata, ka ES un trešo valstu parakstītiem ilgtspējīgas zivsaimniecības nolīgumiem ir jābūt savstarpēji izdevīgiem un tajos galvenā uzmanība jāpievērš darbībām, ar kurām nostiprina trešo valstu suverenitāti pār to zivsaimniecību, attīsta saistīto saimniecisko darbību un veicina jūras resursu aizsardzību, palīdz zvejnieku kopienām un zivsaimniecībā nodarbinātajiem. Nevis resursu noplicināšana, bet šāda veida attīstība ir visefektīvākais un vistaisnīgākais veids, kā cīnīties pret NNN zveju.

Referents turklāt aicina nekavējoties informēt Eiropas Parlamentu par visām turpmākajām norisēm šajā procesā.